

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЮЛИ 2015 ГОДИНА

През юли 2015 г. общият показател на доверие на потребителите остава приблизително на равнището си от април (фиг. 1 от приложението).

Общата оценка на потребителите за развитието на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца е по-малко негативна спрямо предходната анкета, в резултат на което балансовият показател се покачва с 1.9 пункта (фиг. 2 от приложението). Същевременно обаче в очакванията им за следващите дванадесет месеца се наблюдава известен песимизъм, който е по-силно изразен сред селското население (намаление на балансовия показател с 8.6 пункта) (фиг. 3 от приложението).

Според потребителите, живеещи в градовете, финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца се подобрява с 2.7 пункта, докато при потребителите в селата анкетата отчита спад от 8.2 пункта. Същата тенденция се наблюдава и по отношение на очакванията за следващите дванадесет месеца относно финансовото състояние на домакинствата както в градовете, така и в селата (фиг. 4 от приложението).

Потребителите продължават да са на мнение, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо, като инфлационните им очаквания се запазват и за следващите дванадесет месеца (фиг. 5 от приложението). По отношение на безработицата преобладаващите предвиждания са, че ще има съкращаване на персонал през следващите дванадесет месеца, като според населението в селата то ще бъде с по-високо темпо (фиг. 6 от приложението).

През юли по-голямата част от потребителите продължават да оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване, въпреки че техният относителен дял намалява в сравнение с предходното наблюдение (фиг. 7 от приложението).

Последната анкета отчита леко подобрение на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹, като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са благоприятни.

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнеzdови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

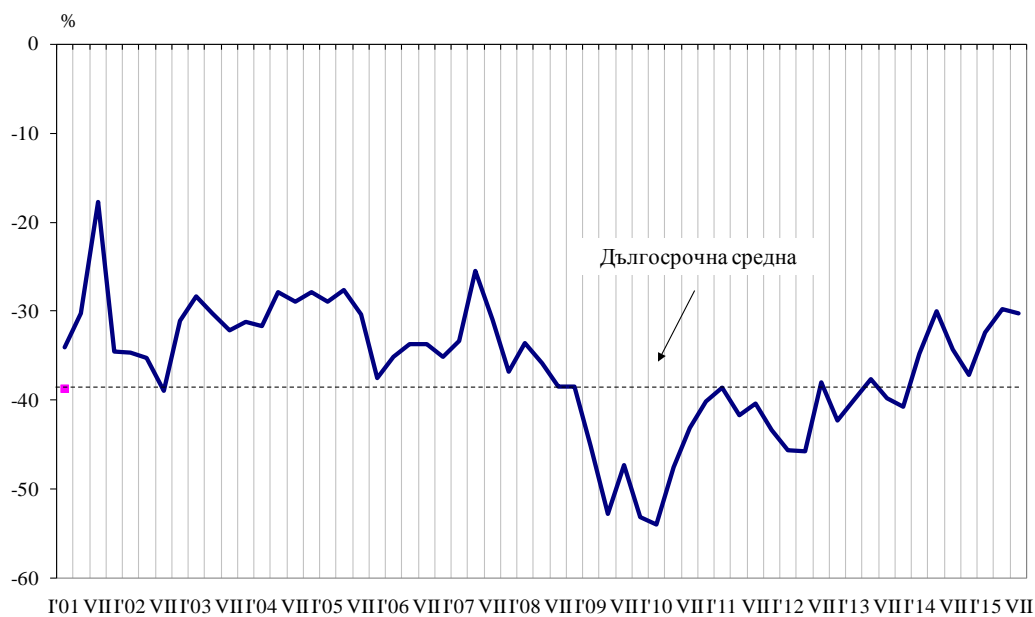
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие” на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Приложение

Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите

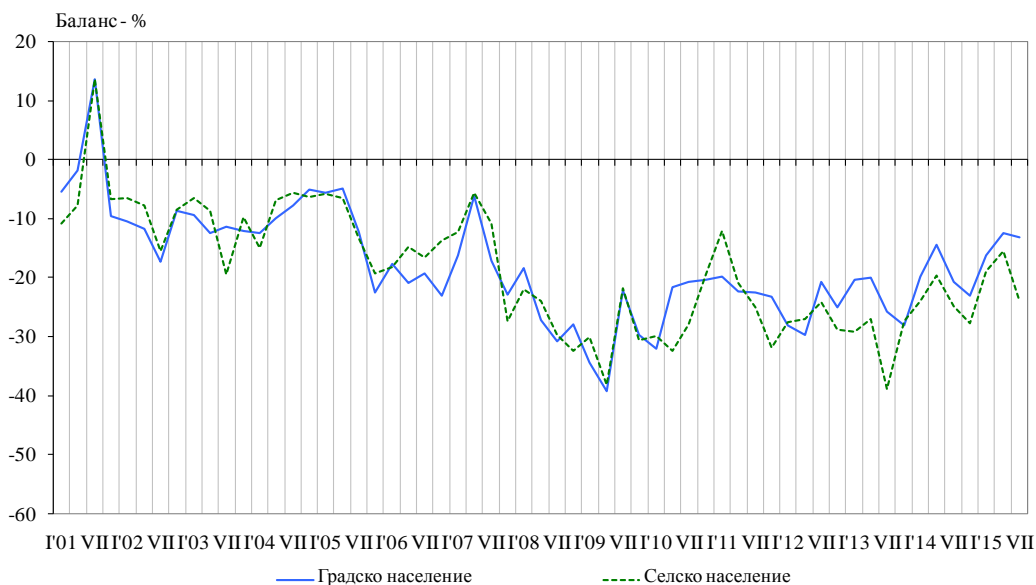

Фиг. 2. Оценка на общата икономическа ситуация през последните 12 месеца

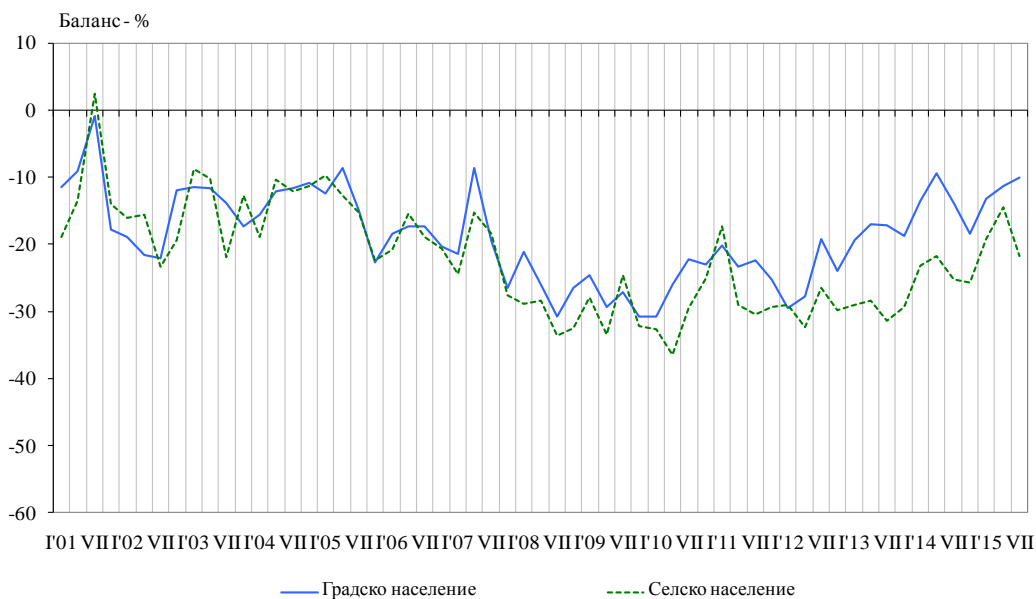

Фиг. 3. Очаквания за общата икономическа ситуация през следващите 12 месеца

Фиг. 4. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

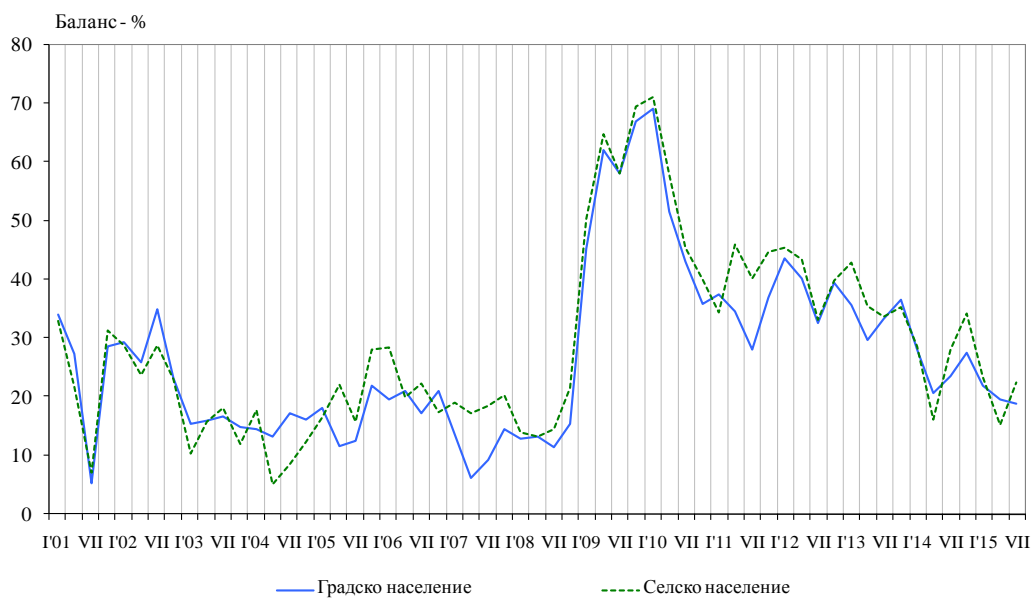

Фиг. 5. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

Фиг. 7. Оценка на спестяванията предвид общата икономическа ситуация

